

Helsingfors/Mariehamn 16.12.2009

Nr 32/09

Hänvisning Ålands lagtings skrivelser
2.12.2009, nr 155-156/2009.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 2.12.2009 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen (nedan landskapslagen),
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om arvode för medlem av Ålands landskapsstyrelse.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Landskapslagen reglerar den rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel som ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen har samt om familjepension efter den som varit ledamot av lagtinget eller landskapsregeringen. Samtidigt görs en teknisk justering av landskapslagen om arvode för medlem av Ålands landskapsstyrelse så att benämningen ändras till Ålands landskapsregering.

Lagstiftningsbehörigheten

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapets myndigheter, landskapets tjänstemän, tjänstekollektivavtal för landskapets anställda, arbetspensionsskydd för landskapets anställda och för förtroendevalda inom landskapsförvaltningen samt för rektorer, lärare och timlärare vid grundskolor i landskapet tillkommer landskapet enligt 18 § 1, 2 och 2a punkterna i självstyrelselagen.

Enligt landskapslagens 20 § är en kommuns eller ett annat offentligrättsligt samfunds myndighet eller inrättning, pensionsskyddscentralen, en försäkrings- och pensionsanstalt samt sjukhus skyldiga att på anhållan avgiftsfritt meddela landskapsregeringen uppgifter som kan inverka på avgörandet av ett pensionsärende som är under behandling, men så att vad som bestäms i annan lag om tystnadsplikt ska följas. Med anledning härav konstaterar Ålandsdelegationen att regleringen av personregister är ett rättsområde som inte finns angivet i självstyrelselagen. Lagstiftningsbehörigheten i fråga om personregister bör därför bedömas utgående från de rättsområden landskapslagen kan beröra. Regleringen av personuppgifter berör även det i 10 § i grundlagen tryggade skyddet för privatlivet. Nämnda lagrum förutsätter att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Landskapslagen berör således de i 2 kap. i grundlagen angivna medborgerliga rättigheterna, på vilket område lagstiftningsbehörigheten tillkommer riket jämlikt 27 § 1 punkten i självstyrelselagen. Till den del bestämmelsen om erhållande av uppgifter kan anses beröra det i grundlagen tryggade skyddet för privatlivet kan de med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagen. Med stöd av nämnda lagrum kan även statliga myndigheter samt försäkrings- och pensionsanstalter åläggas att meddela uppgifter till landskapsregeringen.

Bestämmelsen om ändringssökande i landskapslagens 23 § överensstämmer med 25 § 2 mom. i självstyrelselagen.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare